

Bakgrunn for vedtak
Tverråmo kraftverk

Fauske kommune i Nordland fylke

Norges
vassdrags- og
energidirektorat

Tiltakshaver	Blåfall AS
Referanse	201300139-63
Dato	16.06.2015
Notatnummer	KSK-notat 56/2015
Ansvarlig	Øystein Grundt
Saksbehandler	Steinar Pettersen

Dokumentet sendes uten underskrift. Det er godkjent i henhold til interne rutiner.

E-post: nve@nve.no, Postboks 5091, Majorstuen, 0301 OSLO, Telefon: 09575, Internett: www.nve.no
Org.nr.: NO 970 205 039 MVA Bankkonto: 7694 05 08971

Hovedkontor
Middelthunsgate 29
Postboks 5091, Majorstuen
0301 OSLO

Region Midt-Norge
Vestre Rosten 81
7075 TILLER

Region Nord
Kongens gate 14-18
8514 NARVIK

Region Sør
Anton Jenssensgate 7
Postboks 2124
3103 TØNSBERG

Region Vest
Naustdalsvn. 1B
Postboks 53
6801 FØRDE

Region Øst
Vangsveien 73
Postboks 4223
2307 HAMAR

Sammendrag

Blåfall AS søker konsesjon til å utnytte et fall på 180 m i Tverrelva til kraftproduksjon. Inntaket skal etableres 400 moh, og kraftverket er planlagt på kote 220. Tverråmo kraftverk vil få en installert effekt på 3,5 MW.

De fleste høringspartene har gitt én uttalelse som omhandler alle søknadene i Fauskepakka. Hovedtendensen er at de fleste høringspartene fraråder at det blir gitt konsesjon til Tverråmo kraftverk. Noen av disse er gitt på generelt grunnlag på grunn at det allerede er bygget ut mye vannkraft i Sulitjelma, mens andre igjen er basert på en konkret vurdering av søknaden om Tverråmo kraftverk. Sametinget har innsigelse til søknaden, mens Fylkesmannen, reindriftsforvaltningen og Balvatn reinbeitedistrikt frarår utbygging. Fauske kommune og Nordland fylkeskommune er på visse vilkår positive til at det blir gitt konsesjon. Noen høringsparter, for det meste offentlige etater, har bidratt med opplysninger uten at det er tatt stilling til konsesjonsspørsmålet. Alle høringsuttalelsene er fyldigere referert i KSK-notat nr. 53/2015 «Bakgrunn for vedtak - 7 småkraftsaker i Fauske».

En utbygging etter omsøkt plan vil gi om lag 9,4 GWh/år i ny fornybar energiproduksjon. Dette er en produksjon som er vanlig for småkraftverk. Selv om dette isolert sett ikke er et vesentlig bidrag til fornybar energiproduksjon, så utgjør småkraftverk samlet sett en stor andel av ny tilgang de senere år. De tre siste årene (2012-14) har NVE klarert drøyt 1,8 TWh ny energi fra småkraftverk. De konsesjonsgitte tiltakene vil være et bidrag i den politiske satsingen på småkraftverk, og satsingen på fornybar energi.

De aller fleste prosjektene vil ha enkelte negative konsekvenser for en eller flere allmenne interesser. For at NVE skal kunne gi konsesjon til kraftverket må virkningene ikke bryte med de føringer som er gitt i Olje- og energidepartementets retningslinjer for utbygging av små vannkraftverk. Videre må de samlede ulempene ikke være av et slikt omfang at de overskrider fordelene ved tiltaket. NVE kan sette krav om avbøtende tiltak som del av konsesjonsvilkårene for å redusere ulempene til et akseptabelt nivå.

I vurderingen av søknad om Tverråmo kraftverk har NVE særlig lagt vekt på tiltakets konsekvenser for reindrift, landskap, friluftsliv og kulturminner. I tillegg legger vi noe vekt på konsekvensene for fossesprutsoner med verdi B. Tverråmo kraftverk vil påvirke et område som er viktig for reindriften, først og fremst i form av større ferdsel og økte forstyrrelser. Vi legger særlig vekt på at området er ett av få viktige områder i Balvatn reinbeitedistrikt som har begrenset ferdsel i dag og som i ubetydelig grad er berørt av inngrep. Etablering av vei til kraftstasjonen og rørtrase vil innebære betydelige terrenginngrep i et verdifullt friluftsområde. Vi vurderer adkomsten til kraftstasjonen etter Fjellveien til ikke å være forenlig med å ivareta Fjellveiens kulturhistoriske verdi. Vi mener også at de biologiske verdiene knyttet til fossesprutsonene langs elva er av betydning regionalt, og legger vekt på det i vurderingen.

Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at ulempene ved bygging av Tverråmo kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt.

Innhold

Sammendrag	1
Søknad	3
Behandlingsprosess	7
NVEs vurdering.....	7
NVEs konklusjon	10
Kart.....	11

Søknad

NVE har mottatt følgende søknad fra Blåfall AS, datert 30.08.2013:

«Blåfall AS ønsker å utnytte vannfallet i Tverrelva i Fauske kommune i Nordland fylke, og søker herved om følgende tillatelser:

I. Etter vannressursloven, jf. § 8, om tillatelse til:

- *å bygge Tverråmo kraftverk iht. vedlagte planer*

II. Etter energiloven om tillatelse til:

- *bygging og drift av Tverråga kraftverk, med tilhørende koblingsanlegg og kraftlinjer som beskrevet i søknaden*

Nødvendige opplysninger om tiltaket framgår av vedlagte utredning.»

Tverråmo kraftverk, endelig omsøkte hoveddata

TILSIG		Hovedalternativ
Nedbørfelt	km ²	19,8
Årlig tilsig til inntaket	mill.m ³	36,2
Spesifikk avrenning	l/(s·km ²)	58,1
Middelvannføring	l/s	1150
Alminnelig lavvannføring	l/s	34
5-persentil sommer (1/5-30/9)	l/s	236
5-persentil vinter (1/10-30/4)	l/s	20
KRAFTVERK		
Inntak	moh.	400
Avløp	moh.	220
Lengde på berørt elvestrekning	m	1500
Brutto fallhøyde	m	180
Midlere energiekvivalent	kWh/m ³	0,42
Slukeevne, maks	l/s	2500
Minste driftsvannføring	l/s	125
Planlagt minstevannføring, sommer	l/s	200
Planlagt minstevannføring, vinter	l/s	20
Tilløpsrør, diameter	mm	1000
Tilløpsrør, lengde	m	1200
Installert effekt, maks	MW	3,5
Brukstid	timer	2690
PRODUKSJON		
Produksjon, vinter (1/10 - 30/4)	GWh	1,37
Produksjon, sommer (1/5 - 30/9)	GWh	8,10
Produksjon, årlig middel	GWh	9,41
ØKONOMI		
Utbyggingskostnad	mill.kr	37,7
Utbyggingspris	kr/kWh	4,00

Tverråmo kraftverk, elektriske anlegg

GENERATOR

Ytelse	MVA	4
Spenning	kV	0,69

TRANSFORMATOR

Ytelse	MVA	4
Omsetning	kV/kV	0,69/22

NETTILKNYTNING (kraftlinjer/kabler)

Lengde	m	1,2
Nominell spenning	kV	22
		jordkabel

Om søker

Grunneierne, som har fallrettighetene til Tverrelva, har inngått en avtale med Blåfall AS om utbygging av Tverrelva. Dersom konsesjon gis, vil selskapet Tverråmo Kraftverk AS opprettes med adresse i Fauske kommune.

Blåfall er totalleverandør for bygging og drift av småkraftverk med kompetanse innen prosjektering, prosjektledelse og teknologiutvikling. Blåfalls modell er at selskapet inngår fallrettsleieavtale med fallrettsiere/grunneiere. Selskapet påtar seg derved å utarbeide konsesjonssøknad, besørge prosjektering, sette ut egnede entrepriser, gjennomføre utbyggingsprosessen, og drive kraftverket ut leieperioden.

Beskrivelse av området

Sulitjelmavassdraget er fra gammelt av berørt av både kraftutbygging og gruvedrift (Sulitjelma gruver). Vassdraget er fremdeles under observasjon grunnet forurenset avløp fra gruvene i Sulitjelma. Midtre del av Sulitjelmavassdraget er bygget ut for Sjønstå kraftverk (88 MW) som har utløp øst i Øvervatnet. Ovenfor Sjønstå utnyttes fallene i Sulitjelmavassdraget i kraftverkene Lomi (118 MW), Fagerli (48 MW) og Daja (30) MW. Disse kraftverkene ble i sin tid bygget ut for gruvedriften. Kraftverkene eies og drives av SKS Produksjon. I dag føres kraft ut på en 132 kV kraftlinje ned til Sjønstå og videre til Fauske transformatorstasjon. Statnetts 420 kV linje krysser utløpet av Øvervatnet. Til lokalforsyning går det en 22 kV linje fra Fauske som passerer sør for Øvervatnet og Sjønstå som forsetter videre mot Sulitjelma.

Tverrelva har sin opprinnelse fra Skoffedalsvatnet (525 moh.) og renner i sørvestlig retning til samløpet med Sjønståelva. Elva har også tilsig fra flere andre små vann og bekker i nedbørfeltet. Planlagt utnyttet nedbørfelt er på 19,8 km². Nedbørfeltet har en andel snaufjell på 92 %. Myr utgjør 3,7 % av nedbørfeltet og sjø utgjør 0,5 %. Høyeste punkt i landskapet er Sveåtinden, som ligger 1147 meter over havet.

Terrenget som vannveien er planlagt i består av skogkledd li som stedvis er bratt, men som også har avfattede, mer åpne partier med myr. Elva veksler mellom rolige partier og bratte stryk. Området som blir berørt av tiltaket er typisk for regionen og Tverrelva er ikke et spesielt markert landskapselement.

Ingen av fossefallene eller strykene i Tverrelva er synlig fra avstand og den reduserte vannføringen vil i liten grad virke inn på landskapsinntrykket.

Fylkesveg 830 krysser Tverrelva like oppstrøms utløpet i Sjønståelva. Ellers ligger Sjønstå kraftverk ca. en kilometer vest for influensområdet. Elva er allerede preget av kraftutbygging: ett av inntakene til Sjønstå kraftverk ligger i Tverrelva, på ca. kote 210 og høyspentlinjer krysser Tverrelva både ved utløpet og på ca. kote 150. Det ligger to hytter i nærheten av elva på den aktuelle strekningen. Det foreligger planer om ytterligere hyttebygging på østsiden av Tverrelva.

Teknisk plan

Inntak

Inntaket er planlagt på kote 400. Damstedet er valgt fordi terrenget flater ut mot Skoffedalen på ca. kote 400, og det er veldig lite fall per horisontale meter videre oppover elva.

Det er fjell i området, og dammen vil bli anlagt som en betongterskel med integrert inntak på den nordre siden av elva. Dammen blir ca. 25 meter lang. Høyeste del av dammen blir 2-3 meter høy. Vannspeilet blir på ca. 2000 m² og neddemmet areal utover flomberørt del av elveløpet er lite. Det bygges et lukehus med et areal på ca. 10 m² utført i tre og tilpasset lokal byggeskikk.

Minstevannføringen tas inn i et rør nedstrøms varegrind, deretter via kjeller i lukehuset, hvor vannmengden reguleres og måles før det slippes ut i elveleiet.

Vannvei

Lengden på vannveien blir ca. 1200 meter og rørdiameter blir 1000 mm. Rørgaten blir nedgravd i sin helhet i grøft på nord/vestsiden av elva i en avstand fra elva som vil variere fra 20 til 150 meter. Det er antatt at det ikke blir behov for sprengning av fjell bortsett fra kortere partier i selve rørtraseen. Røret vil ikke krysse større bekker/elver, og der hvor mindre bekker krysses vil disse bli ført over røret.

Nødvendig berørt bredde blir ifølge søker i anleggsfasen mellom 15 og 20 meter. Etter utbyggingen vil arealet som blir berørt under anleggsarbeidene tilbakeføres så langt det er mulig til sin opprinnelige tilstand. Det blir naturlig revegetering langs hele traseen. Avgravd topplag vil bli tatt vare på og lagt tilbake ved sluttarronderingen.

Kraftstasjon

Kraftstasjonen vil bli lagt nord-vest for elva på kote 220. Plasseringen er valgt med tanke på å ha god avstand fra inntaket til Sjønstå kraftverk. Det vil opparbeides et riggområde for arbeidene ved kraftstasjonen i myra som ligger rett ved siden av stasjonen. Riggområdet opprettes ved å legge ut en fiberduk, som dekkes med stedlige steinmasser. Dette kan fjernes når anleggsfasen er over, men søker ønsker at dette skal inngå som en del av infrastrukturen ved kraftstasjonen.

Kraftstasjonen vil bestå av en frittstående bygning med egne rom for maskinsal, kontrollrom og høyspentrom. Kraftstasjonsbygningen får ca. 90 m² grunnflate. Søker ønsker å bygge en kraftstasjonsbygning som harmonerer med annen bebyggelse i området.

Det er forutsatt en installasjon med to turbiner; en peltonturbin med ytelse 1,2 MW og en francisturbin med ytelse 2,3 MW. Generatoren vil ha en ytelse på henholdsvis 3,6 MW og 4,0 MVA, som også blir ytelsen på transformatoren. Omsetningen blir fra 0,69 kV på generatoren til 22 kV på utgående linje. En mindre stasjonstrafo vil sørge for eget forbruk i stasjonen.

Nettilknytning

Aktuell løsning for tilknytning av Tverråmo kraftverk er å grave ned jordkabel fra kraftstasjonen og langs adkomstveien ned til 22 kV linjen mellom Fauske og Dråvika som krysser adkomstveien. Tilknytningskabelen får en lengde på ca. 1200 m. Utbygger søker om anleggskonsesjon for tilknytningskabelen.

Dersom det oppstår kapasitetsproblemer i eksisterende nett pga. ny småkraftutbygging i Sulitjelma, vil en aktuell løsning være å knytte Tverråmo kraftverk til generatorspenningsnivå i Sjonstå kraftverk. Kabelen blir da ca. 1500 m lengre.

Veier

Kraftstasjonen er planlagt et stykke unna eksisterende vei. Søker ønsker primært å bruke Fjellveien fra Tverråmo fram til broa over Tverrelva, og etablere ny vei herfra opp til kraftstasjonen. Alternativt etableres helt ny vei fra Tverråmo opp til kraftstasjonen, en lengde på ca. 1400 m. Ryddebeltet for veien vil ifølge søker bli ca. fem meter under anleggsfasen, men etter anleggsfasen vil veien få standard som skogsbilveg, med største bredde på ca. tre meter.

Det vil etableres en midlertidig anleggsvei som følger rørtraseen fra stasjonen opp til inntaket for legging av røret. Bredden på denne anleggsveien vil variere med terrenget og stigningen. Lengden på veien blir omtrent den samme som for rørtraseen, med noen små svinger i de bratteste partiene. Total lengde på anleggsveien mellom stasjonen og inntaket blir ca. 1500 meter. Etter anleggsfasen vil anleggsveien til inntaket gjøres smalere, til en bredde som er stor nok til at en ATV kan bruke den. Denne «kjøresterke» delen av terrenget vil delvis revegeteres etter anleggsfasen, og skal kun brukes til tilsyn ved inntaket.

Massetak og deponi

Det vil sannsynligvis ikke være behov for deponering av masser i forbindelse med utbyggingen. Masser fra rørgrøften blir brukt i selve rørtraseen ved at traseen heves i lavbrekk. Trykkrøret legges slik at det i størst mulig grad er massebalanse i traseen.

Arealbruk

Tverråmo kraftverk vil innebære følgende arealbruk:

	Midlertidig arealbehov (daa)	Permanent arealbehov (daa)
Inntaksområde	1-2	0,5
Rørgate	24	-
Riggområde	1	0,5
Veier	9	7,2
Kraftstasjonsområde	2	1

Forholdet til offentlige planer

Kommuneplan

I kommuneplanens arealdel for Fauske kommune, er tiltaksområdet oppgitt som LNF-område.

Samlet plan (SP)

Prosjektet er ikke omfattet av Samlet plan for vassdrag.

Forholdet til verneplan for vassdrag, nasjonale laksevassdrag og andre verneområder

Tverrelva er ikke vernet, nasjonalt laksevassdrag eller berørt av annet områdevern.

Fylkesvise plan for småkraftverk

Nordland fylkeskommune har utarbeidet «Regional plan om små vannkraftverk». Planen beskriver et overordnet mål om å bygge ut 1,3 TW med ny vannkraft innen 2025. Del 3 av planen gir en detaljert beskrivelse, med oversikt og kartframstilling, av de biologiske og landskapsmessige verdiene i ulike deler av fylket. Tiltaksområdet til Tverrelva ligger ikke i områdene som i planen er beskrevet som verdifulle i fylket.

Behandlingsprosess

I Fauskepakka er alle sakene behandlet etter reglene i kapittel 3 i vannressursloven. De er kunngjort og lagt ut til offentlig ettersyn i ca. 3 måneder fra 16.9.2013. Bakgrunnen for dette var blant annet å gi høringspartene og NVE en bedre mulighet til å se samtlige søknader i sammenheng og dermed få et bedre vurderingsgrunnlag. Kommunen arrangerte folkemøte 6.11.2013 i samfunnshuset i Sulitjelma hvor NVE deltok. Opprinnelig var det 8 søknader med i pakkebehandlingen, men Granheibekken kraftverk ble trukket av søker etter høringsrunden. Vi vurderer dermed den samlede belastningen av de 7 gjenværende søknadene. Representanter for søkeren, kommunen, Sametinget, FNF og grunneierne deltok på befaring den 18.06.2014. Høringsuttalelsene har vært forelagt søkeren for kommentar.

Det har vært holdt to innsigelsesmøter i forbindelse med pakkebehandlingen. Et møte med Fylkesmannen i Nordland og Nordland fylkeskommune 5.11.2014, og et møte med Sametinget 2.12.2014.

Fullstendige uttalelser fra høringsparter og søker er tilgjengelige via offentlig postjournal og/eller NVEs nettsider.

NVEs vurdering av Tverråmo kraftverk og de andre omsøkte tiltakene i Fauskepakka finnes i KSK-notat nr. 53/2015. Alle høringsuttalelsene er også referert her. Vi har gjort en samlet vurdering av temaene landskap, friluftsliv, reindrift, biologisk mangfold, kulturminner og kulturmiljø. Under følger en kort oppsummering av de relevante temaene for Tverråmo kraftverk.

NVEs vurdering

Hydrologiske virkninger av utbyggingen

Kraftverket utnytter et nedbørfelt på 19,8 km² ved inntaket, og middelvannføringen er beregnet til 1,15 m³/s. Effektiv innsjøprosent er på 0,5 %, og nedbørfeltet har en brendel på 0 %. Avrenningen er stabil fra år til år med dominerende vårflo. Laveste vannføring opptrer gjerne om vinteren. 5-persentil sommer- og vintervannføring er beregnet til henholdsvis 236 og 20 l/s. Alminnelig

lavvannføring for vassdraget ved inntaket er beregnet til 34 l/s. Maksimal slukeevne i kraftverket er planlagt til 2,5 m³/s og minste driftsvannføring 0,125 m³/s. Etter høringsrunden har søker justert foreslått slipp av minstevannføring fra 200 l/s til 300 l/s i perioden 01.05. til 30.09. Resten av året skal det slippes 20 l/s. Ifølge søknaden og våre beregninger vil dette medføre at 64 % av tilgjengelig vannmengde benyttes til kraftproduksjon.

NVE har kontrollert det hydrologiske grunnlaget i søknaden. Vi har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Alle beregninger på basis av andre målte vassdrag vil ved skalering til det aktuelle vassdraget være beheftet med feilkilder. Dersom spesifikt normalavløp er beregnet med bakgrunn i NVEs avrenningskart, vil vi påpeke at disse har en usikkerhet på +/- 20 % og at usikkerheten øker for små nedbørfelt.

Med en maksimal slukeevne tilsvarende 217 % av middelvannføringen og foreslått minstevannføring på 300/20 l/s, vil dette gi en restvannføring på ca. 415 l/s rett nedstrøms inntaket som et gjennomsnitt over året. Det meste av dette vil komme i flomperioder. De store flomvannføringene blir i liten grad påvirket av utbyggingen. Ifølge søknaden vil det være overløp over dammen 49 dager i et middels vått år. I 163 dager vil vannføringen være under summen av minste driftsvannføring og minstevannføring og derfor for liten til at det kan produseres kraft, slik at kraftstasjonen må stoppe og hele tilsiget slippes forbi inntaket. Tilsiget fra restfeltet vil i gjennomsnitt bidra med 62 l/s ved kraftstasjonen.

NVE mener at omsøkt slukeevne ivaretar noe av vassdragets naturlige vannføringsdynamikk ved at det er overløp et visst antall dager i året.

Produksjon og kostnader

Tverråmo kraftverk vil produsere 9,4 GWh pr. år til en utbyggingspris på 4,00 kr/kWh. Vi har kontrollert de fremlagte beregningene over produksjon og kostnader og har ikke fått vesentlige avvik i forhold til søkers beregninger. Det er søkers eget ansvar å vurdere økonomien i prosjektet.

Sammendrag av vurderingene for Tverråmo kraftverk

Landskap og friluftsliv

Tverrelva er en sideelv til Sjønståelva og har sitt utspring i fjellene som omgir Skoffedalen. Tverråmo kraftverk vil utnytte fallet fra munningen av dalføret og nedover mot Sjønstådalen. På utbyggingsstrekningen veksler Tverrelva mellom stryk og fosser, og på store deler av strekningen følger den to løp. Fossene er lite synlige fra avstand.

Området fra Tverråmo og oppover til og med Skoffedalen er kartlagt som et område av stor verdi for friluftslivet med kvaliteter som i liten grad finnes andre steder i Sulitjelma. Dagens bruk av området er i hovedsak lokal. I nedre del av området er verdien også knyttet til bruk av Fjellveien.

En utbygging av Tverråmo kraftverk vil berøre et større naturområde med urørt preg. Ovenfor eksisterende inntak i Tverrelva og innover Skoffedalen er det en opplevd urørthet, og vi legger til grunn at dette er en forutsetning av betydning for områdets verdi for friluftsliv og for reindrift.

Vei opp til kraftstasjonen og rørtraseen vil bli etablert i ei skogkledd, delvis bratt li. Det søkes primært om bruke Fjellveien som adkomst til kraftstasjonen opp til der denne krysser Tverrelva. Alternativet er å bygge en helt ny vei fra Tverråmo til kraftstasjonen, til sammen ca. 1400 m.

NVE mener at etablering av vei og rørgate vil innebære betydelige terrenginngrep som vil være negative for friluftslivet. NVE legger til grunn at opprusting av Fjellveien til en standard som er

nødvendig for bygging av Tverråmo kraftverk, vil måtte innebære terrenginngrep med betydelige konsekvenser for landskap og friluftsliv. Det er vår vurdering at de landskapsmessige konsekvensene ville bli enda større ved etablering av ny adkomstvei på hele strekningen mellom Tverråmoen og kraftstasjonen.

Reindrift

I området hvor Tverråmo kraftverk er planlagt har Balvatn reinbeitedistrikt vår-, høst og høst vinterbeite, og tiltaket er planlagt i nærheten av flyttlei og oppsamlingsplass i Skoffedalen.

Tiltaksområdet og Skoffedalen er i dag et viktig område for reindrifta hvor reinflokkene i liten grad er påvirket av forstyrrelser fra menneskelig aktivitet. Det er vårt syn at etablering av permanent vei inn til kraftstasjonen vil bidra til økt ferdsel inn i området. Selv om røtraseen skal tilbakeføres til kjørestert terreng, vil også dette tiltaket lette ferdselen inn i Skoffedalen.

Etter vårt syn vil de fysiske inngrepene knyttet til Tverråmo kraftverk i seg selv ikke ha vesentlige negative konsekvenser for reindrifta, men forbedret tilgjengelighet og økt ferdsel inn i området vil være svært uheldig.

Skoffedalen er et av områdene innenfor Balvatn reinbeitedistrikt som har en viktig funksjon i tillegg til lite menneskelig aktivitet. Sett i lys av andre inngrep, og spesielt hyttebygging og vassdragsreguleringer, er gjenværende uforstyrrede områder av særlig stor verdi for distriktet. En eventuell utbygging av Tverråmo kraftverk vil etter vår vurdering i vesentlig grad bidra til å øke den samlede belastningen på distriktet.

Biologisk mangfold

I influensområdet til Tverråmo kraftverk er to fossesprøytoner av B-verdi. Lokalitetene er små. Det er ikke registrert rødlistearter, men det er stort artsmangfold. Med den planlagte minste vannføringen er det lite sannsynlig at verdien på forekomstene kan opprettholdes. Fylkesmannen er kritisk til utbygging av Tverråmo kraftverk med denne begrunnelsen og mener at kraftverket må plasseres ovenfor den nederste forekomsten. Søker har vurdert dette forholdet og gir uttrykk for at prosjektet da ikke ville være økonomisk realiserbart.

NVE har gjort en vurdering av den samlede belastningen på denne naturtypen i regionen. Hensynet til forekomstene alene er ikke avgjørende for vår vurdering av søknaden, men dersom belastningen på viktige fossesprøytoner i regionen øker, vil verdien av forekomstene langs Tverrelva øke.

Fylkesmannen peker også på at Tverrelva har særlig rik bunndyrfauna. Dette forholdet er imøtegått av søker. På bakgrunn av en gjennomgang av grunnlagsmaterialet som Fylkesmannen viser til, mener vi at det ikke er grunnlag for å si at Tverrelva har større potensial for rik bunndyrfauna enn omkringliggende elver.

Kulturminner og kulturmiljø

Søker ønsker primært å benytte Fjellveien som adkomstvei til kraftstasjonen så langt dette er mulig. Dette forholdet er lagt fram for høringspartene i en begrenset høring, og Folkets Hus - Sjønstå mener Fjellveien da vil kunne bli ødelagt som kulturminne. Fylkeskommunen har til søknaden om Sjønståfossen kraftverk frarådet oppgradering av Fjellveien. Selv om fylkeskommunen ikke har kommentert planene for bruk av Fjellveien i søknaden om Tverråmo kraftverk, legger vi til grunn at fylkeskommunens merknader til Sjønståfossen kraftverk også må gjelde Tverråmo kraftverk hva angår planene om bruk av Fjellveien.

Selv om Fjellveien ikke er fredet, er det vår oppfatning at den representerer en verdi som en del av kulturmiljøet knyttet til bergverksdriften i Sulitjelma. Det er NVEs syn at bruk av Fjellveien som adkomstvei til Tverråmo kraftverk ikke er forenlig med verdien den representerer som kulturminne.

Oppsummering

I vurderingen av søknad om Tverråmo kraftverk har NVE særlig lagt vekt på tiltakets konsekvenser for reindrift, landskap, friluftsliv og kulturminner. I tillegg legger vi noe vekt på konsekvensene for fossesprutsoner med verdi B. Tverråmo kraftverk vil påvirke et område som er viktig for reindriften, først og fremst i form av større ferdsel og økte forstyrrelser. Vi legger særlig vekt på at området er ett av få viktige områder i Balvatn reinbeitedistrikt som har begrenset ferdsel i dag og som i ubetydelig grad er berørt av inngrep. Etablering av vei til kraftstasjonen og røtrase vil innebære betydelige terrenginngrep i et verdifullt friluftsområde. Vi vurderer adkomsten til kraftstasjonen etter Fjellveien til ikke å være forenlig med å ivareta Fjellveiens kulturhistoriske verdi. Vi mener også at de biologiske verdiene knyttet til fossesprutsonene langs elva er av betydning regionalt, og legger vekt på det i vurderingen.

NVEs konklusjon

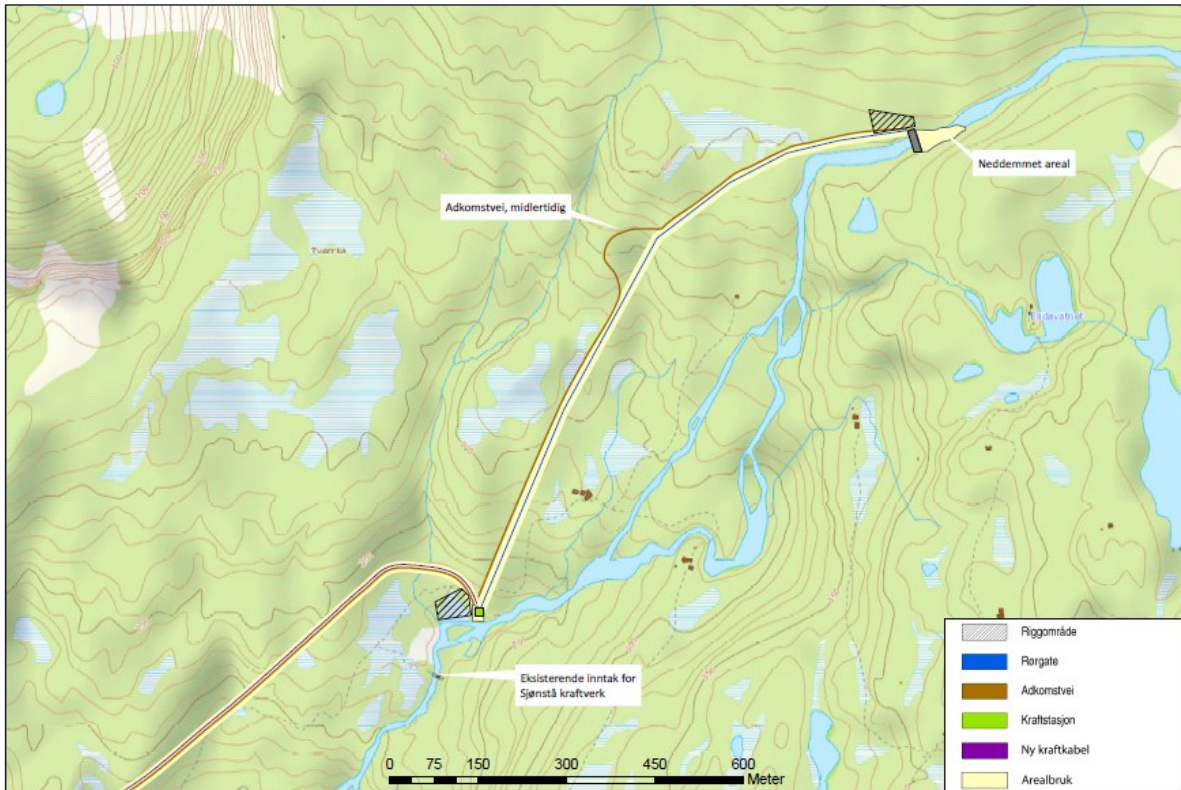
Etter en helhetsvurdering av planene og de foreliggende uttalelsene mener NVE at ulempene ved bygging av Tverråmo kraftverk er større enn fordelene. Kravet i vannressursloven § 25 er ikke oppfylt.

Øvrige forhold som er tatt opp av høringspartene gjelder i større grad krav til vilkår og avbøtende tiltak eller andre forhold som ikke er av betydning for vår konklusjon. Grunnet avslaget er ikke disse drøftet her.

Kart

Vedlegg 3 A

Tverråmo kraftverk 1:5000

To alternativer for adkomstvei til Tverråmo kraftverk

